Kirjallinen kysymys KK 176/2025 vp

Vesa Kallio kesk ym.

Kirjallinen kysymys polttoaineiden pumppuhintojen muutosten syistä

Eduskunnan puhemiehelle

Toinen pääministeri Orpon hallituksen päähallituspuolueista, perussuomalaiset, ovat hiljattain jakaneet sosiaalisessa mediassa kuvia polttoaineiden pumppuhinnoista. Kuvat ovat osa puolueen harjoittamaa viestintää. Tällä kertaa tässä perussuomalaisten viestinnässä huomiota kiinnittää kuva, johon on piirretty 95- ja 98-oktaanisen bensiinin sekä dieselin hinnat kesäkuussa 2022 sekä 13.5.2025 Neste Turku-asemalla -tekstillä varustettuna. Kyseisen some-kuvan mukaan 95-oktaanisen bensiinin pumppuhinta kesäkuussa 2022 oli 2,579 euroa litralta, 98-oktaanisen 2,679 euroa litralta ja dieselin 2,579 euroa litralta. Turun Nesteeltä 13.5.2025 poimitut vastaavat hinnat kerrotaan olleen Turussa 1,564 euroa litralta, 1,674 euroa litralta ja 1,414 euroa litralta. Erotus kaikkien polttoainelajien litrahintojen kohdalla olisi näin ollen noin yksi euro litralta näiden eri ajankohtien välillä. Perussuomalaisten some-postaukseen on kuvan oheen tekstinä liitetty muun muassa seuraavanlainen väite: "Äänestit tai et olkaa hyvät. Tämä alennus on meiltä kaikille". Perussuomalaiset ilmiselvästi haluavat terävöittää viestintäänsä ja pyrkiä luomaan mielikuvaa, että noin yhden euron halvempi polttoainelitra olisi hallituksen ja siellä erityisesti perussuomalaisten ansiota.

Koska politiikan ja siitä viestimisen olisi suotavaa perustua tosiasioihin, herättää perussuomalaisten some-kuvassaan esittämä väite joitain kysymyksiä. Kysymyksiä, joihin on hyvä saada vastauksia, jotta kansa tietää, mistä on kyse ja mistä puhutaan, kun puhutaan polttoaineiden hinnoista, ja mitkä tekijät niihin vaikuttavat. Tähän asti yleisesti jaettu näkemys on ollut, että polttoaineiden pumppuhintoihin vaikuttaa selvästi eniten ja voimakkaimmin raakaöljyn maailmanmarkkinahinta. Raakaöljyn maailmanmarkkinahintaan taas vaikuttavat hyvin herkästi maailmantalouden tilanne ja erilaiset kriisit, joita viime vaalikaudella olivat mm. koronapandemia ja Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan aiheutunut energiakriisi. Lisäksi jokainen kulkuneuvonsa säännöllisesti tankkaava on voinut huomata, että polttoaineiden pumppuhinnoissa on huomattavia eroja eri polttoaineasemien, viikonpäivien ja vuorokaudenaikojen välillä.

Tällä hallituskaudella polttoaineveron valmisteverotusta on jo alennettu 160 miljoonalla eurolla vuoden 2024 alusta alkaen. Sen arvioitiin alentaneen bensiinin arvonlisäverollista pumppuhintaa noin 4,4 senttiä litralta ja dieselin arvonlisäverollista pumppuhintaa noin 4,9 senttiä litralta. Hallitus teki toisensuuntaisen, polttoaineiden pumppuhintoja nostavan, päätöksen kehysriihessään huhtikuussa 2024 nostamalla yleistä arvonlisäverokantaa 24 prosentista 25,5 prosenttiin. Korotuksen arvioitiin nostaneen polttoaineiden pumppuhintoja noin 1—1,5 sentillä per litra, kun se astui voimaan syksyllä 2024.

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 176/2025 vp

Edellä todetuilla hallituksen päätösten aiheuttamilla luvuilla nettona laskettuna polttoaineiden pumppuhinnat ovat laskeneet siten noin 3—4 senttiä per litra. Ei siis yhtä euroa litralta, kuten em. some-kampanjassa annetaan kansan ymmärtää. Perussuomalaiset ovat pitäneet polttoaineiden pumppuhintojen alentamispäätöksenä myös ns. jakeluvelvoitteen nousukäyrän loiventamista. Jakeluvelvoitetta on kuitenkin pääministeri Orpon hallituksen päätöksin nostettu, mikä on nostanut polttoaineiden pumppuhintoja. Lieneekö sattumaa, että jakeluvelvoite nousee tämän hallituksen päätöksillä yhdellä kerralla ja erittäin voimakkaasti vuonna 2028, jolloin maassa on uusi hallitus? Tätä perussuomalaiset eivät ole ainakaan merkittävällä tavalla sosiaalisessa mediassa tai muuallakaan tuoneet kansalaisten tietoon.

Niin ikään perussuomalaiset ovat viestineet polttoaineiden pumppuhintojen alentamispäätöksenä vielä toteuttamatta olevat polttoaineiden valmisteverojen alentamiset, yhteensä 100 miljoonalla eurolla. Niiden vaikutus olisi noin vajaat 3 senttiä litralta. Vaikka vielä toteuttamatta oleva alennus laskettaisiinkin mukaan, ei edelleenkään olla yhden euron pumppuhintojen alenemassa hallituksen päätöksillä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Paljonko 95- ja 98-oktaanisten polttoaineiden sekä dieselin pumppuhintojen keskihinta oli kesäkuun 2019 ja kesäkuun 2023 välisenä aikana,

paljonko edellä mainittujen polttoaineiden pumppuhintojen keskihinta oli heinäkuun 2023 ja huhtikuun 2025 välisenä aikana ja

mikä on valtionvarainministerin kanta esitettyyn väitteeseen noin yksi euroa halvemmista polttoaineiden pumppuhinnoista 13.5.2025 verrattuna kesäkuuhun 2022 ja että se olisi hallituksen päätösten ansiota, kun hallituksen tähän mennessä tekemien päätösten vaikutukset vaikuttavat olevan parhaimmillaankin vain yksittäisten senttien luokkaa litrahinnalta?

Helsingissä 23.5.2025

Vesa Kallio kesk
Petri Honkonen kesk
Tuomas Kettunen kesk
Eeva Kalli kesk
Mika Riipi kesk
Timo Mehtälä kesk